

EPIONE - Építész (osztatlan)

Kód: PMRTENE019P

Szemeszter: 4

Kreditszám: 5

Órák száma (ea/gy/lab): 1/0/3

Számonkérés módja: félévközi jegy

Előfeltételek:

PMKTENE015P Ábrázoló geometria 2., PMRESNE038P Épületszerkezettan 2., PMRTENE018P Építészeti tervezés 2.

Tantárgy felelős: dr. Rétfalvi Donát

Oktatók: dr. Bácsalmásy Zoltán docens, dr. Heidecker Adél adjunktus, dr. Rétfalvi Donát docens, Zilahi Péter tanársegéd

EPMBNF - Építészmérnök (BSc)

Kód: PMRTENE019B

Szemeszter: 4

Kreditszám: 5

Órák száma (ea/gy/lab): 1/0/3

Számonkérés módja: félévközi jegy

Előfeltételek:

PMKTENE015B Ábrázoló geometria 2, PMRESNE038B Épületszerkezettan 2., PMRTENE018B Építészeti tervezés 2.

Tantárgy felelős: dr. Rétfalvi Donát

Oktatók: dr. Bácsalmásy Zoltán docens, dr. Heidecker Adél adjunktus, dr. Rétfalvi Donát docens, Zilahi Péter tanársegéd

EOMBNF - Építőművészet (Ba)

Kód: PMRTENE019D

Szemeszter: 4

Kreditszám: 5

Órák száma (ea/gy/lab): 1/0/3

Számonkérés módja: félévközi jegy

Előfeltételek:

PMRESNE038D Épületszerkezettan 2., PMRTENE018D Építészeti tervezés 2.

Tantárgy felelős: dr. Rétfalvi Donát

Oktatók: dr. Bácsalmásy Zoltán docens, dr. Heidecker Adél adjunktus, dr. Rétfalvi Donát docens, Zilahi Péter tanársegéd

1. Rövid leírás:

A tárgy keretén belül a hallgatók megismerkednek a többszintes, többalakú lakókörnyezet történetiségével, tervezésével kapcsolatos általános kérdésekkel. A tantárgy megismerteti a hallgatókat a többalakú épületek lakótereinek követelményeivel, a beépítési módokkal. A félév során városi szövetbe illeszkedve, konkrét tervezési területre tesznek beépítési javaslatot, és dolgoznak ki többalakú épületeket kapcsolt funkciókkal..

2. Általános követelmények:

a.) Követelmények a szorgalmi időszakban:

A tantárgy felvétele az ETR-ben, amennyiben az előfeltételek maradéktalanul teljesítettek!

b.) A félévzárás módja, feltétele:

- Az előadásokon, valamint gyakorlati foglalkozásokon való, a kreditrendszerű TVSZ előírása szerinti részvétel. A félév során a hiányzás elfogadható mértéke az órák 30%-a.

(PTE TVSZ.10/45.§(2)¹⁸⁹ A felvett kurzusok foglalkozásain a részvétel hallgatói kötelezettség. A hallgató számára az adott tantárgyból érdemjegy, minősítés szerzése, illetve félévvégi aláírás csak abban az esetben tagadható meg hiányzás miatt, ha a megtartott foglalkozásoknak a tantárgy meghirdetésekor megszabott hányadát meghaladóan hiányzott. Ebben az esetben a tanulmányi nyilvántartásban a nem teljesítette bejegyzés szerepel. A szakfelelős a hiányzás elfogadható mértékét az összes órák 15-30 %-ában állapíthatja meg a tantárgy meghirdetésekor.)

(PTE TVSZ 2.sz.melléklet 1/A. §³²⁵(5) Az előadásokon a létszámenőrzés módszerét a tantárgyfelelős határozza meg.)

(PTE TVSZ 2.sz.melléklet 1/A. §³²⁵(6) A hiányzások elfogadásának szabályai:

- a) az a hallgató, aki a tantárgy foglalkozásainak kevesebb, mint 15 %-áról hiányzott, hiányzás miatt nem marasztalható el.*
- b)³²⁷ akinek hiányzása 15 és 25 % között volt (bármely okból), a tantárgyfelelős a félév elfogadását az egyedi eset kivizsgálásával dönti el.*
- c) akinek hiányzása eléri a 25 %-ot (bármely okból, igazoltan vagy a nélkül), vizsgára nem bocsátható.)*

- A félév során kiadott feladatok maradéktalan teljesítése
- A félév során a feladatokat prezentálni kell grafikai, műszaki rajz és építészeti modell segítségével. A féléves eredményt az órákon való aktív részvétel, a feladatok határidőre történő leadása, a feladatok építészeti és műszaki tartalma, minősége befolyásolja!

c.) Gyakorlati órák/laborok:

A feladatok kidolgozása elsősorban a gyakorlati órákon történik a gyakorlatvezetők iránymutatása szerint kiscsoportokban. A gyakorlati órán a gyakorlatvezető ismerteti/ellenőrzi a tematika szerinti feladatokat. Az aktuális órához kapcsolódó témafelvezetés során a hallgatókkal interaktív diskurzust kezdeményez, majd ennek eredményeként csoportos és egyéni konzultáció zajlik.

d.) Követelmények a vizsgaidőszakban:

A tantárgy vizsgakurzusként való felvétele az ETR-ben.

3. Cél:

Az építészeti tervezés módszerének, alapelveinek elméleti és gyakorlati elsajátítása. A kis léptékű lakóépület tervezésből átvezetés a nagyobb léptékű lakóépület tervezésbe, kapcsolt funkciókkal előkészítve a következő félévek tervezési témaköreit.

4. Módszer:

A szemeszter a korszerű többlakásos lakóépület tervezés témáját öleli fel. A hallgatók betekintést nyernek a Magyarországon hatályos építéssel kapcsolatos törvényekbe és az építésügyi szabályozási rendszerbe. Az építészeti tervezés alkotói folyamatához szükséges elméleti ismeretanyag elsajátításával párhuzamosan a gyakorlati órákon valós környezetben, valós példafeladatok megoldásán keresztül fejlesztjük a hallgatók ösztönös értékítéletét, formaérzékét, alkotói képességét.

Az előadások alkalmával megismerkednek a többlakásos épületek történetiségével, vonatkozó előírásokkal, a korszerű lakótér kialakításának követelményeivel, térbeli konstruálásának metodikájával, tervezési elveivel. Cél az alapvető ismeretanyag elsajátításán túl, kortárs példák segítségével helyes és korszerű gondolkodásmód, magatartás kialakítása.

A gyakorlati órák keretében az elsajátított elméleti tudás alkalmazására kerül sor. A csoportos foglalkozás során a gyakorlatvezetők segítik elsajátítani a tervezési folyamat analitikáját, metódusait.

A szemeszter első felében a gyakorlati órákon a többlakásos épületek témáját analizálják a hallgatók. Valós helyszínekre koncepció tervet alkotnak különböző beépítési szituációkban. A feladat megoldása során skiccek, tömegmodellek, műszaki tervek készülnek. Ezt a ciklusok végén prezentálják.

A szemeszter második felében a koncepcióterven dolgoznak tovább, melyből a félév végére engedélyezési terv szintű dokumentációt készítenek.

5. Irodalom:

Janáky, I. 1999. A hely. Budapest: Műszaki kiadó
Le Corbusier, C. 1981. Új építészet felés. Budapest: Corvina
5 ház: Janesch, Karácsony, Mónus, Turányi Janáky. 2003. Budapest: Terc
Gausa, M. 2001. Szabadon álló családi ház: a magánélet tere. Budapest: Terc
dr. Reischl Antal: Lakóépületek tervezése, Budapest 1976 Tankönyvkiadó
Ernst Neufert; Építés- és tervezéstan, Budapest Pécs 1999. Dialóg Campus Kiadó
Bitó János: Lakóházak tervezése, Lap- és Könyvkiadó kft 2004
Callmayer-Rojkó: Az én házam - Műszaki könyvkiadó 1974
Könyv az építészetéről - A tervezés gyakorlata I. Pécs 1998 Pécsi Tanoda Alapítvány
Philip Jodidio: Architecture Now! 2001 Taschen
Schittich, C. 2000. Single family houses: concepts, planning, construction Basel: Birkhäuser

Hazai folyóiratok : Új Magyar Építőművészet; Átrium, Oktogon, Alaprajz., Metszet
Külföldi folyóiratok: A 10 (EU), The Plan (olasz), El Croquis (spanyol), Domus (olasz), The Architectural Review (angol), DBZ (német)

<http://epiteszforum.hu/>
<http://archdaily.com>
<http://www.portuguese-architects.com>
<http://meonline.hu/>
<http://www.m-e-m.hu> Magyar építőművészet
<http://www.archi-europe.com>
<http://www.archdaily.com>
<http://www.designboom.com/contemporary.html>
<http://www.magazin-world-architects.com/>
<http://www.worldarchitecturenews.com>
<http://www.dutcharchitects.com/>
<http://www.domusweb.it>
<http://www.europaconcorsi.com/>
<http://www.nextroom.at/>
<http://www.bpworkshop.hu/portugalia/>
<http://www.worldarchitecture.org/main/>
<http://www.isayweinfeld.com/site/>
<http://kenji-tagashira.com/works/small.html>
<http://www.materialicious.com>
<http://www.dezeen.com>

6. Követelmények, pótlások:

Követelmények a szorgalmi időszakban:

Feladatok, ellenőrzések:

A feladatok, követelmények kiadása a tematika szerint történik, melyek az előadás anyagaival, segédletekkel egyetemben a tantárgy **Neptun Meet Street** felületére feltöltésre kerülnek. A tantárgyhoz kapcsolódó információk ugyancsak ezen a felületen lesznek elérhetőek.

A félév témája a többszintes, többalakos lakóépületek. A félév során három feladat ciklusra bontva vizsgáljuk, elemezzük, tanulmányozzuk a témakört. A három ciklus keretében három különböző léptékben, három különböző megközelítési módban dolgozunk, mely záró fázisa a kidolgozott tervezési feladat bemutatása, leadása.

6.a.) 1-2. ciklus:

A szemeszter első felében, elméleti órákkal, előadásokkal támogatott gyakorlati órákon a hallgatók a többlakásos épületek lakástípusait, azok térbeli kapcsolati rendszereit analizálják. Kísérleti tervezés, modellezés keretében korszerű lakótereket konstruálnak, melynek tapasztalati konklúziója alapja lesz a konkrét tervezési koncepció kialakításának. A koncepcióterv fázis végére túl kell esni a környezeti adottságok analízisén (helyszín, térstrukturális viszonyok, mértékadó épített környezet, településsűrűség - beépítettség vizsgálat, stb....), a telekadottságok értelmezésén (telek geometriája, tájolás), a tömegképzésen, a fő irányok, főbb funkciócsoportok meghatározásán, alaprajzi elrendezésén. Be kell mutatni a tervezési irányelveket is, különböző ábrákon, rajzokon, munkaközi makett fotókon keresztül. Az alkotói gondolkodás folyamatának dokumentálása elengedhetetlen a sikeres kommunikációhoz.

6.a.1.) 1. ciklus feladat leadása és prezentáció:

Beadandó:

A beépítésre készített vázlattervek, koncepció feldolgozása A/3-as füzetben:

Minimum tartalom:

- koncepciókat bemutató ábrások (tér-képzés, környezetalakítás és formaképzésre vonatkozóan)
- helyszín és környezetanalízisek szükséges számban
- helyszínrajz, telepítési rajz m 1:500
- alaprajzok, szűk környezettel együtt m 1:200
- tömegvázlatok min: 3 db
- tömegmodell közvetlen környezettel m 1:200

Formai követelmények:

lásd kiadott segédletek, és minták

6.a.2.) 2. ciklus feladat leadása és prezentáció:

Beadandó:

A kísérleti tervezés koncepcionális tervfeldolgozása A/3-as füzetben:

Minimum tartalom:

- vizsgálati szempontokat, kiindulási pontokat bemutató ábrások, tervrajzok
- koncepciókat bemutató ábrások, tervrajzok
- tömegvázlatok
- kísérleti tömegmodellek választható léptékben

Formai követelmények:

lásd kiadott segédletek, és minták

6.b.) 3. ciklus:

A szemeszter második fele a terv kibontásának, konkretizálásának időszaka. A félév végére kikristályosodik az épület, ahol a térképzés szoros összefüggésben alakul a kültéri kapcsolatrendszerek felderítésével. Kimunkálásra kerül a belsőépítészet és a szerkezeti csomópontok rendszere. A dokumentációhoz M:1:100 léptékű rajzok, telepítést bemutató helyszínrajz, perspektivikus látványok és modell tartozik. Az egyes munkarészek elmaradása a feladat sikertelenségét hordozza magával, tehát nem kerül értékelésre, a feladat nem tekinthető befejezettnek. A feladat része az átdolgozott telepítési rajzok és makett bemutatása is, a fejlődés látványos és jól értelmezhető bemutatásával.

6.b.1.) Beadandó

6.b.1.1.) Féléves tervezési feladat tablói

2 db 56x100 cm-es tablóra kasírozott tervrajz dokumentáció

A tábló elkészítéséhez javasolt anyagok: 70x100as 2 mm-es szürkekarton vagy habkarton.

Elkészítése a kiadott minta alapján.

A felső tabló felső és alsó oldalán, valamint az alsó tabló tetején a tabló szélétől 3 cm-re lyukasztóval lyuk kerül kialakításra. (a felső és alsó élektől kellő távolságban, nehogy kiszakadjon) A felső tabló lyukai az általunk adott kampók elhelyezésére szolgálnak, ezekkel lógatjuk majd fel a tablókat, a két tabló találkozásánál pedig fém karikákkal kell rögzíteni a két tablót egymáshoz.

(Javasolt 16 mm-es függönykarika, esetleg 20 mm-es, mely a 999 Aprócikk boltban, vagy egyéb barkácsboltban beszerezhető. Egy zacskóban sok karika van, így érdemes több hallgatónak együtt megvennie) A karika elhelyezéséhez kombinált fogó javasolt.

A felső tabló felső szélétől 28 cm-re a tabló közép tengelyétől kezdődően jobbra kell elhelyezni a mintán kiadott fejléc szöveget a megfelelő szöveggel átírva (név, szak, gyak.vez).

A rajzok manuális technikával készülnek, digitális technika kizárólag az utómunkálatokhoz használható az előadáson elhangzottak alapján, a gyakorlat vezetőikkel egyeztetve.

A minta tabló kiosztási rajzai A3-as skiccpausz tekercshez készült, mutatva a lehetséges elrendezéseket, illesztéseket. Javasolt a rajzokat skiccpauszra készíteni, de természetesen egyéb rajzolásra, aquarelezésre, tusrajzolásra alkalmas minőségi fehér lapok is alkalmazhatóak (kivéve dipa, műnyomó, stb).

A rajzokat a kartonra megfelelő minőségű ragasztó sprayvel kell rögzíteni. (itt is javasolt hogy több hallgató összeállva vásárol 1-1 flakonnal)

A rajzok szerkesztett, léptéknek megfelelő műszaki tartalommal, igényességgel készülnek, jellemzően grafit, tus, toll, aquarell színes, filc felhasználásával. Skiccpauszra készülő rajzok esetén a pausz mindkét oldala használható, adott esetben a tabló és a skiccpausz közé bizonyos rajzi elemek hangsúlyozására kiegészítő lapok elhelyezhetőek. A tablótervek, a választott kiviteli technikák gyakorlatvezetőkkel jóváhagyandók.

A tablók felületei nem minden esetben elegendőek a tervek minden rajzának elhelyezésére. Így az elhelyezni szánt rajzokat, azok léptékét tervezni, egyeztetni kell és a 14-ik heti gyakorlaton jóváhagyatni.

Tablók tartalma:

- Helyszínrajz (tágabb környezettel) m 1:1000, m 1:500, gy.v.vel egyeztetve
- Alaprajzok (min.: parkoló szint, fogadó szint, általános szint) gy.v.vel egyeztetve m 1:100 minden egyéb szint m 1:200
- Metszetek (min 2 db, megértéshez szükséges) gy.v.vel egyeztetve m 1:100, m 1:200
- Homlokzatok gy.v.vel egyeztetve m 1:100, m 1:200
- Tömegvázlatok, látványtervek (külső és belső építészeti vázlatok) gy.v.vel egyeztetve
- Konceptió ábrák gy.v.vel egyeztetve
- Kiegészítő ábrák, fotók, stb gy.v.vel egyeztetve

6.b.1.2.) Tervfüzet

A3-as füzet, melyben a féléves feladat ciklusok esszenciája kerül elhelyezésre, a javított telepítési vázlatokkal, analízisekkel, valamint a tablókról lemaradó rajzokkal, skiccekkal.

6.b.1.3.) Makett

1 db m 1:200 az épületről és közvetlen környezetéről. Igényes kivitelben, jellemzően papír alapú. A nyílások kialakítása kötelező, rárajzolt, ráragasztott elemekkel nem megoldható, az épületbe a belátást biztosítani kell.

1 db m 1:1000, m 1:500 telepítési modell környezettel, lépték gy.v.vel egyeztetve

A feladat leadása a 15. héten a gyakorlati órán történik. Az el nem fogadott munkákat a vizsgaidőszak első két hetében lehet pótolni, javítani (kizárólag a bemutatott és el nem fogadott tervek esetén). Ennek végső időpontja a 15. héten kerül kihirdetésre. Ezen túlmenően javításra, a félév abszolvására lehetőség nincs!

Formai követelmények:

lásd kiadott segédletek, és minták

6.c.) A szemeszter alatti ellenőrzési módja:

A gyakorlati foglalkozásokon való igazolt jelenlét a tematikában rögzített aktuális munkarész bemutatásával történik!

d.) Értékelés

A félévközi jegy megszerzéséhez szükséges félévközi munka a 15. héten zárul.

1.ciklus	15 p
2.ciklus	15 p
3.ciklus	
Félévközi feladat terv	50 p
Félévközi feladat makett	20 p

Megszerezhető max.pont 100 p

86 p – 100 p	100%	A (5, jeles, excellent, sehr gut)
71 p – 85 p	85%	B (4, jó, good, gut)
61 p – 70 p	70%	C (3, közepes, average, befriedigend)
49 p – 60 p	60%	D (2, elégséges, satisfactory, genügend)
0 p – 48 p	48%	F (1, elégtelen, fail, ungenügend)

(PTE TVSZ 48. § (1) A hallgató teljesítményének értékelése lehet:

*a) ötfokozatú: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) minősítés,
b) háromfokozatú: jól megfelelt (5), megfelelt (3), nem felelt meg (1) minősítés.)*

Az egyes fokozatok megállapításának alapja:

- a feladatkiírások követelményeinek teljesítése
- az elsajátított elméleti tudás gyakorlati alkalmazása
- a feladatok műszaki, grafikai, építészeti tartalma, gondolatisága és ezek minősége

A félévvégi osztályzat a feladatok során megszerzett pontok alapján kerül megállapításra, úgy hogy a hallgató TVSZ szerinti óraszámában megjelent a gyakorlati órákon, aktívan részt vett a féléves munkában, minden feladatát értékelhető minőségben beadta. Beszámításra kerül a hallgató félév közben tanúsított aktivitása/inaktivitása, fejlődése.

(PTE TVSZ 48. § (2)²¹³ A hallgató nem szerez kreditpontot, amennyiben a teljesítményét elégtelen (1), vagy nem felelt meg (1) minősítésre értékeli, továbbá amennyiben a hallgató teljesítménye nem volt értékelhető, és a tanulmányi nyilvántartásban a „nem teljesítette” bejegyzés szerepel.

(4) Az értékelés ellen – a javítási, illetve pontszámítási hiba, valamint a 12. § (2) bekezdésében írt lehetőségi kivétellel – jogorvoslatnak helye nincs.)

f.) Eszközök, technikák

A félév során készíthető feladatok kivitelezése kizárólag manuális technikával történik. A megfelelő technikák kiválasztásában, alkalmazásában, ötvözésében a gyakorlatvezetők iránymutatása a mérvadó. A cél minden esetben a minőségű műszaki ábrázolásmód, valamint az egyéni kifejezőmód kialakítása.

A gyakorlati órákra az órai munkavégzéshez szükséges eszközökkel kell érkezni. (rajzeszközök, skiccpausz, rajztábla, párhuzamvonalzó, stb.)

7. Program (előadás):

Minden páratlan héten (1,3,5,11,13,15) PTE MIK Boszorkány u. A-008 Hétfő 11.15-12.45

1. hét Regisztráció, a féléves tematika ismertetése. 1. Bevezetés

3.,5.,11.,13. hét TÉMÁK:

- Családi házaktól a Többlakásos épületekig
- Többszintes, többlakásos házak történetisége
- Több lakás térbelisége, kapcsolatrendszerük
- Napjaink igényei - korszerű funkcionalitás
- Közlekedőrendszerek, parkolás
- Bejárat, nyílásrend, erkélyek, teraszok
- Kiszolgáló funkciók
- Kapcsolt funkciók és környezet
- Szerkezeti rendszerek

15. hét 8. Összefoglalás

8. Program (labor):

L01-L04 Minden héten hétfőn 13.45-16.15 Rókus u. Építész Stúdió

1.ciklus 1-5. hét Többlakásos épületek lakásai - Analízis

1. hét 02.01. Regisztráció, csoportbeosztás, a féléves tematika ismertetése
2. hét 02.08. Helyszín, feladat ismertetése, koncepcióalkotás, kísérletek
Többlakásos épület telepítés, helyszíni analízis, beépítési javaslat
3. hét 02.15. Többlakásos épület telepítés, helyszíni analízis, beépítési javaslat,
koncepcióalkotás, kísérletek, makett
4. hét 02.22. Többlakásos épület telepítés, helyszíni analízis, beépítési javaslat,
koncepcióalkotás, kísérletek, makett
5. hét 02.29. 1.ciklus többlakásos épületek lakásai témazárás,
Többlakásos épület telepítés, helyszíni analízis, beépítési javaslat,
koncepcióalkotás, kísérletek, makett

2.ciklus 6-10. hét vázlattevé, koncepció alkotás

6. hét 03.07. 1. ciklus beadás Többlakásos épületek lakásai, analízis, koncepcióalkotás, kísérletek, makett
7. hét 03.14. szünet
8. hét 03.21. Többlakásos épületek lakásai, analízis, koncepcióalkotás, kísérletek, makett
9. hét 03.28. Tavaszi szünet
10. hét 04.04. Többlakásos épületek lakásai, analízis, koncepcióalkotás, kísérletek, makett

3.ciklus 11-15. hét tervdolgozás

11. hét 04.11. 2. ciklus beadás Végleges tervdolgozás, konzultáció
12. hét 04.18. Végleges tervdolgozás, konzultáció
13. hét 04.25. Végleges tervdolgozás, konzultáció
14. hét 05.02. Féléves feladat véglegesítése, feldolgozás a prezentálásra
15. hét 05.09. Végleges tervek prezentálása, értékelés. EZ A FÉLÉVES TERV BEADÁS VÉGLEGES HATÁRIDEJE

A szemeszter során felmerülő kérdésekkel, problémákkal a tantárgyfelelőst lehet keresni.

dr.Rétfalvi Donát
tantárgyfelelős

Pécs, 2016.02.01.